

Posudek disertační práce

**Sexuální a psychologické aspekty života mužských komerčních sexuálních pracovníků
v Praze**

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy

Studijní program: Doktorské studijní programy v biomedicině

Studijní obor: Lékařská psychologie a psychopatologie

Autor: Michael Bar-Johnson, M.Sc.

Školitel: prof. PhDr. Petr Weiss, Ph.D., DSc.

Práce má 112 stran textu včetně literatury a dotazníku. Teoretická část je rozdělená na 5 kapitol s dalším logickým členěním. Teoretické podklady a výsledky zpracovaných souborů jsou dokumentovány 12 tabulkami a 15 grafy. Empirická část obsahuje 7 kapitol včetně diskuze a závěru. Výsledky výzkumu jsou dokumentovány 12 tabulkami a třemi grafy. Bibliografie obsahuje 116 vesměs recentních citací, které se týkají zkoumání problematiky.

V teoretické části autor popisuje předpoklady a dispozice, které vedou k muži k prostituci. Zabývá se historickými kořeny tohoto jevu, všímá si rozdílů mezi mužskou a ženskou prostitucí a cituje autory, kteří se těmito problémy zajímali již v minulém století. Těžiště teoretické práce spočívá v rozboru a komentářích současných autorů věnujících se problematice mužských sexuálních pracovníků, které dělí do skupiny prostitutů pracujících na ulici a mužů, jenž provozují eskortní služby vyžádané prostřednictvím internetu. V obecné rovině se zabývá definováním sexuální identity a rozebírá problematiku bisexuality respektive bisexuálního chování. Zamýšlí se nad vztahem sexuální orientace k celkovému duševnímu zdraví. Zmiňuje nejednoznačnou českou legislativu ve vztahu k provozování prostituce a okrajově ji porovnává se situací v jiných evropských státech, zejména v Nizozemsku.

Cíle empirické části bylo porovnat rozdíly mezi prací sexuálních pracovníků v barech, na ulicích a klubech a prostitutů, kteří se nechávají najímat prostřednictvím internetu. Dalším cílem výzkumu bylo zjistit, jakou roli hraje sexuální orientace a pohlavní identita v životě těchto lidí a jaký to má dopad na život a chování těchto lidí. Zkoumaný soubor se skládal celkem ze čtyřiceti mužů, který byl rozdělený do dvou skupin podle místa jejich činnosti. Vzorek je poměrně malý, ale s ohledem na specifika a charakter jejich aktivit se dá

akceptovat. Průzkum zahrnoval kromě obecných demografických otázek, informace o sexuální orientaci, sexuálním chování, o sexuálních stálých a příležitostných partnerech a otázky zaměřené na zážitky a zkušenosti těchto sexuálních pracovníků, které se týkaly doby provozování jejich aktivit, počtu klientů za měsíc, prováděných sexuálních aktivit, jejich průměrného ohodnocení, případů násilí a dalších negativních zkušeností.

Ve své práci dospěl Mgr. Johnson k těmto výsledkům:

1. Většina dotázaných mužských sexuálních pracovníků uváděla heterosexuální nebo bisexuální orientaci, homosexuálně orientovaní sexuální pracovníci se vyskytovali v pouze v malém počtu případů.
2. Prakticky u všech respondentů bylo zaznamenáno časně zahájení sexuálního života, přibližně kolem věku 14 let, prevalence sexuálního zneužití v dětství se u nich nelišila v četnosti od běžné české populace.
3. Většina respondentů se začala živit prostitucí ve věku kolem 20 let a ve většině případů měli za sebou zkušenost homosexuálních herců v pornografických filmech.
4. Naprostá většina sexuálních pracovníků pochází z České nebo Slovenské republiky. Většina jejich klientů pochází ze zahraničí, převážně z Německa. Česká republika je vyhledávaným cílem pro tzv. sexuální turistiku.
5. Většina prostitutek začala a dále pokračuje v této práci z finanční motivace. Většina z nich uvádí, že by si ráda našla jiný druh práce, ale pouze málo z nich má konkrétní plán, jak to uskutečnit.
6. Přestože je asi polovina homosexuálních prostitutek svobodných, většina z nich má heterosexuální ženskou partnerku, neuvádějí žádný vážný bisexuální vztah. 60 procent z nich nepoužívá se svým partnerem kondom, byť všichni udávali, že jsou negativně testováni na HIV infekci, kromě jednoho, který se tomuto testu nepodrobil.

Stylistické, jazykové a formální stránce své práce věnoval autor menší pozornost. V závěru práce předkládá poněkud zjednodušený a stručný návrh reglementování české prostituční scény, jenž by měl vyřešit potíže, které jsou svázány s danou problematikou. Domnívá se, že by se legalizací prostituce snížila poptávka po mladších prostitutech a odradila by zákazníky od sexu za úplatu s pracovníky, kteří by k výkonu této profese neměli patřičná potvrzení. Domnívám se, že je to velmi kontraverzní názor, který není podepřen širším rozbořením tématiky a adekvátním srovnáním se situací v jiných zemích.

Hodnocená práce je dobře strukturálně členěná, rozebírá složitou problematiku sexuálních a psychologických aspektů života mužských komerčních sexuálních pracovníků v Praze.

Velikost souboru je sice poměrně malá, ale má adekvátní výpovědní hodnotu.

Celkově hodnotím práci jako přínosnou. Jedná se o zajímavý přehled dané problematiky, které je věnována spíše okrajová pozornost. V budoucnu bude třeba dalších a daleko širších výzkumů na toto téma, aby jejich závěry mohly sloužit jako teoretické podklady pro řešení širokého a složitého okruhu otázek týkající se psycho-sociálních i legislativních aspektů této problematiky.

Konstatuji, že předložená disertační práce splňuje kritéria na kladená na samostatnou vědeckou práci.

Doporučuji udělit Michaeli Bar-Johnsonovi, M.Sc. titul Ph.D.

V Praze, 7. 4. 2015

MUDr. Zlatko Pastor, Ph.D.

Sexuologický ústav 1. LF UK a VFN, Praha